

СМРТ ФАШИЗМУ - СЛОБОДА НАРОДУ!

МЛАДИ БОРАЦ

ГЛАСИЛО
УЈЕДИЊЕНОГ САВЕЗА
АНТИФАШИСТИЧКЕ ОМЛАДИНЕ ЈУГО-
СЛАВИЈЕ.

ГОДИНА I БРОЈ 1 ЈАНУАР 1944.

У В О Д

Са овим бројем отпочиње излажење омладинског борбеног листа "Млади Борац".

"Млади Борац" је омладински борбени лист. Његове редове ће исписивати они млади синови и кћери нашег народа који се боре на фронту и у позадини против њерских фашистичких окупатора и његових помагача Недића, Љотића, Драже Михаиловића и других. Указивати на пут борбе и повести у данашњу народно-ослободилачку борбу нове стотине и хиљаде младих, то је први и најглавнији задатак "Младог Борца".

"Млади Борац" је орган Уједињеног савеза антифашистичке омладине Југославије (У.С.А.О.Ј-а) Учвршћивати и јачати борбено јединство братство и слогу свих младих без обзира на веру, народност и политичка схватања јесте задатак сваког искреног родољуба наше земље, јер је то пут ка победи и бољој будућности младе генерације. Учвршћење и јачање тог јединства и братства је други велики задатак "Младог Борца".

Омладина наше земље у овој светој народно-ослободилачкој борби положила је и још увек полаже велике жртве за ствар своје земље, својих народа и себе саме. Ради тога она је стекла право да како данас а још више сутра у слободној Југославији стекне и оствари сва демократска права и слободе. Већ данас омладина ствара, учвршћује и јача Народно-ослободилачке одборе истинску народну демократску власт.

"Млади Борац" има за задатак да упозна нашу омладину са тим моћним оружјем наше борбе - Народно-ослободилачким одборима - и да укаже омладини пут за пуну подршку и учешће у њима.

Омладина наше земље у овој светој Народно-ослободилачкој борби исписује најлепше странице наше историје. Данашња родољубива и борбена омладина је истински настављач народних традиција из прошлости ускока, хајдука, бораца I и II устанка, Цера, Кајмакчалана и Топличког устанка. Из те херојске епохе наших народа изникли су најлепши производи наше народне и уметничке књижевности. Омладина наше земље у овој данашњој народно-ослободилачкој борби не само да остварује своје ослобођење него ствара и културне вредности.

"Млади Борац" ће у овим ступцима износити плодове културног и уметничког стварања наше омладине и тиме дати потстрека за даља уметничка прегнућа. У томе је четврти задатак "Младог Борца".

ПОЗИВАМО СВУ АНТИФАШИСТИЧКУ ОМЛАДИНУ НА СВЕСТРАНУ САРАДЊУ У "МЛАДОМ БОРЦУ".

УРЕДНИШТВО

УОЧИ II КОНГРЕСА АНТИФАШИСТИЧКЕ ОМЛАДИНЕ ЈУГОСЛАВИЈЕ

Навршила се година дана од I Конгреса антифашистичке омладине Југославије одржаног 28 децембра 1942 године на ослобођеној територији наше домовине.

I омладински конгрес је израз братске борбене сарадње омладине свих народа Југославије, сарадње која је залога ослобођења наше земље од фашистичког ропства и боље сутрашњице младе генерације.

I омладински конгрес створио је нашу моћну омладинску народно-ослободилачку организацију Уједињени савез антифашистичке омладине Југославије (УСАОЈ) и тиме слио у једну горостасну снагу борбено-енергију родољубиве омладине наше земље.

Најзад, I омладински конгрес наоружао је нашу омладину борбеним искуством и знањем како тући још беспопштедније мрског фашистичког окупатора и његове слуге, изроде наших народа Недића, Љотића, Павлића, Дражу Михаиловића и друге.

Омладина Топлице, Јабланице и Лесковачког краја, верна свом народу и његовим светлим традицијама из прошлости, традицијама Топличког устанка и II Гвозденог пука, са чашћу је испунила свете примљене обавезе на I омладинском антифашистичком конгресу.

Ми, омладинци и омладинке Топлице, Јавланице и Лесковачког краја са презрењем смо одбили све издајничке позиве изрода нашег народа Милана Недића да ропски, на коленима служимо окупатору и његовој ратној машини, већ смо одлазили и пунели борбене редове храбрих осветника и ослободиоца наших партизана. Ницали су батаљони наше Народно-ослободилачке војске. Створене су две бригаде и више батаљона I Јужно-моравског и Јастребачког народно-ослободилачког партизанског одреда, који су постали страх и трепет за окупатора и његове слуге. Главну снагу свих борбених јединица сачињавају омладинци и омладинке.

Ми смо одбили и спречили братоубилачку борбу коју хоће и коју води злогласни Дража Михаиловић, слуга оних издајничких госпо-дара који су до овога рата омладину наше земље поробљавали и одна-рођавали, спремали јој фашистичко ропство и најзад је довели у фашистички јарам.

У нашим крајевима реч "дражиновац" значи убица и пљачкаш, значи служење окупатору против сопственог народа, значи повратак у старо стање несрећа, ропства и националне мржње, коју су Дражини господари сејали међу нама.

Насупрот томе ми, омладинци и омладинке Топлице, Јабланице и Лесковачког краја, млади Срби и Српкиње, Црногорци и Црногорке здружени смо братском љубављу и сарадњом у светом ослободилачком рату на фронту и у позадини, знајући да ће нам само то братство и равноправност наших народа данас, у борби, донети ослобођење, а сутра, у слободној земљи, обезбедити лепши и срећнији живот са осталом омладином других народа Југославије.

Наша позадина постала је чврста и организована. Она је поста-ла резервоар наше војске дајући фронту нове снажне борце, храну, одећу и обућу. Ми омладинци и омладинке стварамо омладинске органи-зације Уједињеног савеза антифашистичке омладине Југославије: радне чете, борбене десетине и чете, омладинске домове, културно-просветне одборе, савез пионира и др. да бисмо кроз те организаци-је више помогли фронту и да бисмо учврстили успехе нашег оружја-нашу народну власт, наше Народно-ослободилачке одборе. Омладина на-ших крајева је снажна потпора наше народне, демократске власти.

То је наш рапорт II омладинском Конгресу.

Уочити Ш конгреса ми се заветијемо да ћемо чврсто држати од непријатеља отетог оружје и да ћемо још више радити на учвршћењу братства и равноправности наших народа и нас младих, свесни да ћемо само немилоsrдно борбом уништити непријатеља у лицу окупатора и његових слугу, да ћемо само тако омести непријатеља наших народа и наше младости у лицу реакционарних клика наше земље који из иностранства хоће да приграбе плодове наше борбе.

Одлуке II Конгреса даће нам још више снаге да борбу за своје национално ослобођење заједно са својим народима ускоро приведемо крају са потпуном нашом победом.

ЖИВЕО II КОНГРЕС АНТИФАШИСТИЧКЕ ОМЛАДИНЕ ЈУГОСЛАВИЈЕ!

СМРТ ФАШИЗМУ - СЛОБОДА НАРОДУ!

БАТА

И В О И. Р И Б А Р

Наш народ, а у првом реду наша омладина, изгубила је једног свог најбољег борца, Савез Комунистичке омладине Југославије свог најбољег руководиоца, секретара Централног комитета - Иво И. Рибара. Иво Рибар погинуо је од експлозије немачко-фашистичке бомбе заједно са савезничким вишим официрима и тиме био спречен у остварењу веома важног дипломатског задатка.

Бест о погобији Иве Рибара дубоко је ожалостила не само омладину наше земље, већ и демократску и слободољубиву омладину целог света, јер је он био познат са читавог н'за светских омладинских конгреса и конференција од Америке до Москве као омладински борац противу фашизма и империјалистичких ратова, као ватрени поборник јединства и братства омладине целог света.

Много хиљада младих синова и кћери наших народа дали су своје животе у овој великој и херојској борби против крволочних окупатора и њихових срамних слугу. Румени се наша земља, наше планине и поља, фашистичка мучилишта и стрелишта од проливане омладинске крви. Ти верни народни синови и кћери највећом ценом плаћају за остварење најсвеснијег задатка; ослобођење наше земље и стварање срећније будућности младог поколења.

На прагу наше слободе за коју се борио и коју је зналачки припремао пао је, друг Иво И. Рибар. Али, иако је непријатељ ишчупао борца Иву Рибара он није и нити икада може ишчупати Ивино дело. Непријатељ не може ишчупати борбену вољу милиона младих који се боре, у народно-ослободилачкој борби, нити може уништити плодове борбе, братство и јединство омладине свих народа наше земље остварено у једињеном савезу антифашистичке омладине Југославије, не може уништити организатора и руководиоца младих - Ивину Савез Комунистичке омладине Југославије. Друже Иво, кормилару нашег мишља нећемо никада заборавити, ми ћемо те љуто осветити. Наши омладински батаљони ће још дешће немилоsrдније ударати по твојим убицама и нашим поробљивачима, фашистичким окупаторима. Још више ћемо јачати јединство и братство младих и наш једињени савез антифашистичке омладине Југославије, још више ћемо подићи борбену заставу твог С.К.О.Ј-а.

КРВ ЗА КРВ - СМРТ ЗА СМРТ

ВЕЧНА СЛАВА ПАЛОМ ДРУГУ ИВИ И. РИВАРУ

БАТА

О О М Л А Д И Н С К О М Б А Т А Љ О Н У

Први ударни батаљон II Јужно-Моравског одреда био је састављен, 98% од омладинаца. Водио је низ сјајних бојева: у Трговишту, Радосињу, на прузи... Дао је и жртве: Ча Мику, Мицка и Драгицу најбољег члана СКОЈ-а у батаљону.

Једног дана борци ударног батаљона/чуше радосне вести: Командант батаљона друг Петко саопштава да су из батаљона издвојени старији борци и батаљон се проглашује за омладински. даље, да по одлуци Главног штаба за Србију батаљон улази у састав II Јужно-Моравске бригаде. Срца бораца била су испуњена радошћу. Пошли су на пут...

Дан формирања II бригаде био је свечан и значајан.

Већ у првој борби II бригаде и В. Плани омладински батаљон се је истакао својом храброшћу, дисциплином и пожртвованосћу. Бугарски авиони су тукли три сата непрекидно положаје омладинског батаљона.

Друга, трећа борба бригаде показује да омладински батаљон даје пример у бригади. Нарочито се видело велико другарство у омладинском батаљону приликом извлачења са бојишта рањених другова. По цену живота спасени су рањеници у В. Плани и Барју.

Бригада је заволела свој омладински батаљон, своје Црно-Травце. Сви бригадири воле да слушају њихове песме "Пирин планина" и друге.

Оваквим својим држањем омладински батаљон достојно заступа не само омладину свога краја већ и осветничку омладину Србије.

БРАНКО

У Г О Р Њ Е М С Т Е П О Ш У

Беше то једно по подне када су густе облаци прекрили Јастребац и полако росила кишица. Влажни сви од кише стајасмо покрај ватре и нервозно смо очекивали да нам командант да наређење за покрет.

Тек кад смо прешли реку Расину, саопштише нам какву ћемо акцију да извршимо.

Задатак је био: У Г. Степошу налазила се озлоглашена жандармериска станица. Требало је ликвидирати без пуцања јер се у непосредној близини налази немачки гарнизон. То је требало извршити на тај начин што би били обучени у немачким униформама и претставили би се за Немце. У случају да то примете предвиђен је распоред...

Вођа патроле био је друг Кића. Цела патрола је била у немачким униформама и нешто је знала да говори немачки. Кад су жандари зауставили патролу и питали: "Ко иде"? Кића је одговорио: "Фолкс Дојч патроле" и хитро дошао до стражара а затим почео на немачком викати да су и сами жандарми партизани и оштро запита: "Где су заседе?", одмах их је све скупио вичући и псијући жандаре на немачком, како не чувају добро, него им се чак партизани налазе у селу. Жандарми почеше да објашњавају како су они верни немачком Рајху, како стално прогоне партизана и т.д. Патрола у немачком оделу "зато што не врше добро своју дужност разоружа све жандаре". За то време чета је била сва око жандармериске станице. Кад су сви разоружани рекосмо им да смо ми партизани...

Сутрадан муњевитом брзином пронео се глас о овом догађају.

Народни осветници извршили су задатак, а патрола је била похваљена.

Омладино снаго наша,
Сви из гнезда соколова,
Против Драже и кољаша
Издајника и лопова

Састављајмо густе реде
Пут слободе жури напред.
Патња ропства нас не следе
Сад фашисте треба затрет

Напред у бој, не изостај,
Сви словени сложено сад
дан је донео смрт фашизму
да цркава пасји гад
Ура сад!
Ура сад!

Време друже брзо иде
А фашиста све је мање
Јер смрт страшну сада виде
И последње време крајње

Светите се Срби браћо
Још док траје издајника
Није Србин ко не приђе
У редове осветника.

Осветнице пушке наше
У рукама браће праве
метци свети пострељаше
Издајничке пасје главе.

Немој који од аута
Да посматра из хор-пута
И да ништа не уништи
Од фашиста звера љута

Напред у бој не изостај
Сви Словени сложено сад
Дан је дошо смрт фашизму
Да цркава пасји гад.

НОВИЦА КРСТИЋ

МАТЕРИЈАЛНА ПОМОЋ ОМЛАДИНЕ ИЗ
ПОЗАДИНЕ ОКРУГА ВРАЊСКОГ

У току ове 1943 године прикупљено је у новцу 12.000 лева.
Од материјала је прикупљено 1016 пари: чарапа, рукавица, цемпера,
пуловера, шалова и капуљача, 3 кошуље, 4 пари гаћа, 350 кутија сига-
рета, доста жилета, батерија, подмаза за оружје, конца за шивење и још
разних других неопходних ствари за партизане, на хиљаде метака, де-
сетине пушака, револвера, бомби и разног другог ратног материјала
-----:-----

ПОЗДРАВИ ИИ АНТИФАШИСТИЧКОМ КОНГРЕСУ
ОМЛАДИНЕ ЈУГОСЛАВИЈЕ

Претседништву ИИ антифашистичког конгреса омладине
Југославије

Слободна територија

Ми омладинци ИИ Јужно-моравске бригаде ИИИ омладинског бата-
љона који две и по године водимо борбу за ослобођење наше домови-
не и бољу будућност нашег народа испод јарма немачких поробљивача
и њихових слугу упућујемо пламене поздраве ИИ Конгресу. Обећавамо
са своје стране да ћемо извршавати све задатке које пред нас поста-
ви ИИ Конгрес и да ћемо се још енергичније заузети за њихово оства-
рење.

ДА ЖИВИ КОНГРЕС АНТИФАШИСТИЧКЕ ОМЛАДИНЕ ЈУГОСЛАВИЈЕ!
СМРТ ФАШИЗМУ-СЛОБОДА НАРОДУ!

ИИ ОМЛАДИНСКИ БАТАЉОН

Претседништву II антифашистичког конгреса омладине Југославије
Слободна територија

Ми омладина II Јужно-моравске бригаде који водимо већ две године непомирљиву борбу противу окупатора и његових слугу за ослобођење наше земље и бољу будућност младе генерације-шаљемо другарске поздраве II антифашистичком конгресу омладине Југославије и дајемо обећање да ћемо још жешће ударати по окупатору и његовим слугама све до његовог коначног уништења.

ДА ЖИВИ II КОНГРЕС ОМЛАДИНЕ ЈУГОСЛАВИЈЕ
СМРТ ФАШИЗМУ-СЛОБОДА НАРОДУ

МЛАДИ БОРЦИ
II Јужно-моравске бригаде

ПРЕТСЕДНИШТВУ II КОНГРЕСА

Омладина Црне-Траве, Лужнице, Сурдулице, Пчиње и околине ценећи значај II Конгреса Уједињеног савеза антифашистичке омладине Југославије поздравља Претседништво II Конгреса желећи му пун успех у раду. Заветујемо се да ћемо од сада по примеру наше братске омладине са ослобођене територије и омладине СССР-а још јаче наставити и помагати борбу против мрских фашистичких окупатора и његових слугу до њиховог потпуног уништења, ради остварења својих циљева, коначног ослобођења целе наше домовине.

СМРТ ФАШИЗМУ-СЛОБОДА НАРОДУ!

ОМЛАДИНА
Црне Траве, Лужнице, Сурдулице,
Пчиње и околине

ПРЕТСЕДНИШТВУ II-ог АНТИФАШИСТИЧКОГ КОНГРЕСА ОМЛАДИНЕ ЈУГОСЛАВИЈЕ
Слободна територија

Ми омладина Топлице, Јабланице, Лесковца и околине, верна својим славним традицијама, окупљена у нашој најширој организацији Уједињеног савеза антифашистичке омладине Југославије упућујемо топле и пламене поздраве II Конгресу антифашистичке омладине Југославије, и заветујемо се да нећемо престати са нашом народно-ослободилачком борбом, све до потпуног истребљења окупатора из наше земље и до коначне наше победе. Све историске одлуке донете на I Конгресу, које су за нас биле од нецењиве, користи, прихватили смо и уложили све напоре да их спроведемо у дело. За две године наше оружане борбе успели смо да окупимо огромну већину омладине нашег краја, у наше редове.

Знајући да се II конгрес одржава у моменту кад се одигравају највећи историски догађаји у нашој земљи, раде и са незтрпљењем очекујемо велике одлуке Конгреса и обавезујемо се да ћемо уложити све снаге да их спроведемо у дело, јер смо уверени да су одлуке II Конгреса успешан наставак наше народно-ослободилачке борбе против рањеног непријатеља који води ка коначној победи

СМРТ ФАШИЗМУ-СЛОБОДА НАРОДУ!

АНТИФАШИСТИЧКА ОМЛАДИНА
Топлице, Јабланице, Лесковца и околине

Претседништву II Антифашистичког Конгреса омладине Југославије
СЛОБОДНА ТЕРИТОРИЈА

Ми омладинци I-ог Јужно-Моравског народно-ослободилачког партизанског одреда, који се од првих дана окупације наше домовине, од стране фашистичког поробљивача, боримо против мрских освајача, за слободу наше земље и бољу будућност омладине упућујемо топле и пламене поздраве II-ом конгресу и заветијемо се да ћемо чвршћим и одлучнијим кораком коракнути у нове победе и још жешће попут наше Совјетске браће Црвеноармејце, ударити по заједничким непријатељима фашистичким поробљивачима. Обавезујемо се да ћемо истрајати у борби све до потпуног уништења и последњег Хитлеровског крволока и његових помагача из наше земље.

ЖИВЕО II АНТИФАШИСТИЧКИ КОНГРЕС ОМЛАДИНЕ ЈУГОСЛАВИЈЕ
СМРТ ФАШИЗМУ-СЛОБОДА НАРОДУ!

ОМЛАДИНА I ЈУЖНО-МОРАВСКОГ
народно-ослободилачког партизанског
одреда

У С П О М Е Н А   Н А   Т О П Л И Ц У

У мутним јесењим данима пала је још једна жотва крвавих фашистичких слугу, жандарма, пао је друг Топлица. Топлица је погинуо, њега нема више међу борцима на Јастрепцу, његов митраљез неће више трештати међу насилницима нашег народа, неће пуцати разбијена пруга под његовим чврстим ковачким рукама, али ће његова дела живети, његово херојство је познато у песми у народу од Копаоника до Мораве, од Јастрепца до Кукавице.

Син сиромашног ковачког радника, дете пролетерске куће, преживело је оно што и милиони такви који као деца не осетише детињство као младићи не знадоше за младост. Сурови живот научио га је да безгранично мрзи и поштује, стварао је нешто у њему страшно и гвоздено. Млади ковачки шегрт био је шибан свим недаћама једног пролетера.

Када су се први борци појавили на Јастрепцу убрзо се нашао међу њима. Тада није било довољно пушака за све и преклињао је за пушку претећи да ће да оде пошто немају поверење у њега. После прве борбе са жандармима добио је жуту "маликерку". Дошла је прва борба са четницима, кратка и жестока. Прва рана коју су имали јастребачки партизани била је његова. Нека пренагомилана снага и бунтовност тресла је њиме. Док су му људи честитали рану певао је "партизанку": "Казаћемо целом свету, шта је млади нараштај". У неколико борби показао се силним и храбрим. При нападу на његово родно место Прокупље као ратни трофеј запленио је кратки јуришни карабин са осталом спремом. Волео је тај карабин више од свога. Много је издајника скинуо њиме.

Слушали су партизани глас пушке што пуца као бомба и знали су да је то Топлица. Волео је своје оружје, његовао га је и чувао, и тек смрт га је одвојила од њега. С поштовањем партизани се сад питају "Ко носи Топличин карабин?"

Испод шумовитог Младог Јастрепца повија се меки глас чобанице, из плодног и равног Добрича, уз мирно стадо:

Терај Миле волове у страни
Где пролазе дични партизани,
Партизани Малојастрепчани...

Опија медени глас уморне борце на подножју шума и разлеже се даље тамо преко плаве Мораве

Иде чета чела намрштена
Али у њој најбољега нема ...

Хиљаде тужних мисли и осећања буди овај танани глас, стварајући бес и срцбу народних осветника, малојастребачких партизана.

Код Ображде водила се борба
Против оних српских издајца,
Ту нам паде друг херој Топлица

Ми нећемо зато сузе лити
Већ ћемо те друже осветити.

И лебди звонки глас са брда, преко богатих добричких села, носећи поруку халапливим твабама и ненаситим издајцама да их освета наших другова чека и стиже. То је Топличина песма, то му је највећи народни орден који му поклања добричка омладина која га је неизмерно волела.

На партизанским приредбама дају се теме о Топлици најхрабријем јастрепчанину, о чијем херојству и неустрашивости говоре полупани возови на београдској прузи. Тешкоће са којима су се сретали јастрепчани очврсле су га и прекалиле. Ни највеће четничко-бугарске потере, ни глад Анимовићеве потере не смањиле у њему борбени дух бунтовног Топличанина, чији се претци бореше за слободу и у прошлом чувеном устанку. На неколико дана пре чувене бугарске потере са 20.000 војника на Јастрепцу заробио је луксузни ауто бугарског команданта дивизије у Нишу, са још четворицом другова, Његова шоферска рука истерала је ауто на врх Јастрепца.

Срдит Топлица неће газити више јастребачким стазама али их зато газе стотине јастребачких партизана којима је Топлица показао како се треба борити, и гинути за свој народ.

Топлице нема више, али живи у многобројним јастребачким борцима којима је показао јасни пут борбе, живи о њему песма коју хиљаде грала певају у читавом делу југозападне Србије, остају слупани окупаторски транспорти, највеће признање једног српског омладинца у данашњој великој борби за ослобођење.

И када нам мушке, узмете животе,
И гробови наши бориће се с вама

БИБА

Из нишког краја

Издајца Дража Михаиловић силом врши мобилизацију нашег народа ко неће, које батина, Једна мајка која има два сина способна за војску обрати се претставницима Народно-ослободилачке борбе у месту и тражила је везу с одредом да би упутила своје синове у редове правих и искрених бораца за народно ослобођење.

Па и ако погину погинуће као поштени борци за народну слободу. То чиним зато да не би дошли ови скотови и издајници Дrajини да их одведу да се моји синови назову издајницима, него нека иду где се боре поштени људи за поштену ствар", завршила је мајка дајући синове у партизанае, пољубивши оба сина рече им: "Сретан вам пут"

ЧИЧА

ОМЛАДИНА РЕОНА П. ПРОСЛАВ. А 7 НОВЕМБАР

Суморно јесење предвече Густа магла пуна влаге, прекрилала земљу, све изгледа тужно иути ли ликови омладинаца не, они нису тужни, они су пуни ведрине и веселости. Сваки од њих жељан је да са пушком одговори на претње непријатеља омладина је храбра, она се непријатеља не боји, она га мрзи и радује се сутрашњем празнику.

Као силуете преко шума, њива и ливада, кретали су се борбени омладинци ка местима где се налазе непријатељи Немци, Бугари и домаћи издајници.

Задатак је био да се свуда, где се налази непријатељ, испали неколико плотуна, узнемирити га не дозволити му да мирно спава већ да осети мржњу родољубиве омладине, сутрашњи велики празник - дан велике Октобарске победе.

Подељени у групице омладинци су се привукли близу непријатеља. Највећа група која је била одређена онде где је непријатељ најјачи није још ни стигла на место а около лево и десно дуж целе пруге од вароши П. уз Топлицу и низ Топлицу, по селима где се налазе Бугари чули су се први метци узнемиравања. То се омладина весели сутрашњем празнику. Клокотање тешких митраљеза и по која бомба одговор је непријатеља. Одмах на неколико места у вароши одјекнули су плотуни. Можда команда још није хххх примила све вести о узнемиравању а већ су се и сами узнемирили. Прве страже непријатеља као из страха неколико метака у вис а онда тишина. Чекало се одакле ће се јавити непријатељ, али као да се овоме надао, као да га је страх обузео, један топ и ракетла били су знак за опасност. Одмах су у граду настале припреме и стваране заседе. Очекивао се напад. Омладинци после кратких пауза неколико пута су се повраћали и поздрављали плотунима уз клицање: "Живела Велика Октобарска Социјалистичка Револуција", "Смрт Немцима, Бугарима, окупаторима и њиховим слугама!" У исто време док су се гласно чуле пароле, високо истакнута петокрака звезда, направљена од прућа увезана кучином и сламом била је упаљена и надалеко је светлела. Док је непријатељ узнемираван, омладинци одређени за то, свуда па чак и у граду лепили су и бацали плакате са исписаним паролама. Још једном отпоче пуцњава дуж целе пруге. Непријатељ је узнемирен - задатак је извршен. Заједно са осталим народом омладина је после свога провела време у песми и игри мислећи на своју браћу - совјетску омладину, на, ВЕЛИКИ ОКТОБАР.

МИОДРАГ

И з б о р б е с о в ј е т с к е о м л а д и н е .

На фронту пред Лењинградом Црвено-Армејци воде жестоку борбу са фашистичким армијама. За то време док Црвеноармејци туку фашистичке банде, њихове младе другарице, храбре совјетске омладинке, обилазе бојишта и превијају, у позадини рањене другове.

Једнога дана једна совјетска омладинка наиђе на свог рањеног брата. Била му је тешка рана. Она похита да му укаже помоћ али јој он slabим гласом проговори: "Сестро, ако хоћеш да будеш права сестра остави мене. Ту неколико метара од мене лежи рањен друг командир. Спаси прво њега, па ћеш онда мене, јер он са својим способностима, може много више помоћи нашој борби него ја".

Када је чула те речи брата, било јој је тешко али га ипак остави и пође рањеном командиру и указа му помоћ. Спасивши њега, врати се своме брату, али овај беше већ мртав...

СТАНКО

Р А Д О В А Н

"Моја кама коље партизана! Јест они нису за живот, тако вели наш поручник Теша. А ја сам сад командир чете, сунце ли вам сељачко! Теби сам ја десна рука".

Навукла се мрачна ноћ, страшно. Сеоским сокацима кретали се дражиновци, одводили сељаке силом у њихове редове, клали, стрељали, мучили, батинали, тек ће Радован све да покаже... Прети заробљеним сељацима. Глас му је страшно скрипао кроз мрачну ноћ. Пси су урне-бесним лајањем исптањали зле госте. Намучене породице одведених пиштале су у сеоским кућама, грчевито стетнути један уз другог.

Радоване, Радоване крв ти се просула.

Раскалао се узани сеоски сокак, досадна киша је непрестано лила. По врзинама се црне трвине и брижљиво их куцка птица, а средином пута милео је стари Вићентије са пријатељем Марком, разговарали о дражиневцима и поносили се обојица. "Е имаш сина хероја", ласкао Марко Вићентију. "Јест херој је али и твој Милутин ће ускоро добити чин. Само треба неког да закоље, а он се некако кочи. Биће добро, све полако, само знаш сад ме највише интересује ова данашња борба код Шиљеговца. Једанајест наших бригада отишле су против једне партизанске - ту ће бити лома. Биће и чинова и свега, и што је најглавније о тим партизанима нећемо више ни мислити. Ко-га погледа твој Радован, биће му доста!"

У путу заостали блатњаве опанке да очисте и шајкаче оцеде, а мокре брке кицошки упреду јер је кафана близу, кад намахо зајапурени кољаник пред њима, у пролазу није имао времена ни да поздрави, кроз зубе утучено промуца "Сви смо изгинули...".

Сутрадан кретала се дугачка колона. Партизанска бригада пролазила је кроз села, села у којима је некад Радован аговао, он је отишао, њега је нестало у великој борби код Шиљеговца а Теша се спасао овог пута.

Партизани објашњавају сељацима: Све девет дражиновских "бригада" су потпуно растурене, преко сто мртвих и сто педесет заробљених. Банда је потпуно разбијена. У црно забрађене мајке са испијеним лицем, први пут се смеју, лаки дух их прожима при сећању на синове, уздахну тада дубоко, прибију чвршће песнице под појасом, прогутају нагомилану пљувачку у устима, ућуте за моменат, а њихов гнев остаје на дну срца окружен радошћу...

Ужурбала се Расина крај друма, вода је пуна сунчаног жара, блесак светлости свечано одсјајава кроз голе брезе и тополе. Испреплетало се врбово пруће пред Симином воденицом, а Сима веселоставио камење и викнуо на помеларе: "Устајте победа је ту. Дражиновци су разбијени. Ено је партизанска бригада маршује друмом.

Само се по мало чула као из превелике даљине песма, док је вода као бесна хуктала.

"Расински смо млади партизани

"Ми волимо свој родни крај...

ДРАГОСЛАВ Б. ЛАЗИЋ

Једнога дана запуцаше топови и митраљези из Лебана. То је чула цела Јабланица, а многи нису знали шта је повод том пуцању. Ево шта је било: "Деца из села П. организована у пионирској чети једнога дана извршила су "јуриш" дрвеним пушкама на Бугаре у Лебану. Викала су "Ура" а Бугари увек у страху отвореше ватру.

СТАНКО

СМРТ ОКУПАТОРИМА И ЊИХОВИМ СЛУГАМА!

П Р В А Б О Р Б А I Б Р И Г А Д Е

Бледи, сребрнасти зраци месеца, помешани са првим крвавим јутарњим зрацима сунца, обасјаваху село К. прилепљено на обронку планине Соколовице. Побожну тишину на прелому дана и ноћи реметио је само пој петлова. Бледа месечева светлост се топила у крвавим, суровим и оштрим зрацима сунца.

"Устај!" - командује дежурни. Поспало, тихо, још под утиском сна, буде се другови и спремају се. "Другови, у селу воде нема, умиваћемо се на првом потоку" - објашњава дежурни, а другови су се већ спремили.

Постројене бригадирце на сеоској улици, расањивала је јутарња свежина, светлост новог дана и неизвесности које ће тај дан донети.

Оштро су падале команде, а бригадирци пуни полета, снаге и воље, радили су као од шале.

"За четвртим батаљоном у колону простих редова" - командује се...

Споро, отеже се колона и гамиже остављајући напуштено село својих домородаца. Нема уобичајених поздрава: нема деце, нема омладине, нема људи, нема нигде живот чељадета да поздраве храбре партизане - нема, јер то је село легло бивших Костиних војвода, крволока и издајника - изелица; нема, јер то је село сада легло Дражених команданата и офоцира, нема, јер су одатле "војници храбре југословенске војске у отаџбини" - нема, јер их је страх од заслужене казне натерао да беже у крило својих заштитника и покровитеља - Бугара. Побегли су мислећи да ће спасти своје "скупоцене" главе, купљене фунтама и покраденим златом; побегли су мислећи да ће се спасти, али се варају када мисле да ће их мимоићи мач правде.

Чело је већ далеко изван села. Ево и омладинци са песмом напуштају село. Орила се песма из младих грла, парала зрак, одбијала се од страна долине и давала моралне снаге бригадирцима за подухвате борбе и препреке.

Одједном затутњи и заклокота. Штектање митраљеза праштање пушака, ућуташе песме и жагор. Запрашташе метци изнад глава, између и испод ногу. Као под командом легеше борци - бригадирци, а пуцање не престаде. Пуцају са косе насупрот од нас, непријатељ. (не знамо ко је) не штеди муницију. Утврдио митраљез и бије без милости. Од мирне и тихе, поспане долине направи се хаос. Фијук метака језиво и застрашујуће пара зрак, а Бригада чека и лежи. Нико не пуца... Не види се непријатељ. Непријатељ је самоуверен у своје оружје, бије и пуца нештедимце. Пуцање и песма спојеше се у једну језовиту мелодију која је тако мила партизанима, а која је следила крв непријатељу.

У Бригади има нових другова. Не осећају се баш пријатно, али ничим не испољавају своју узрујаност и сметеност.

Са чела се преноси команда и песма престаје.

"По један напред".

И полако под ватром и кишом куршума, почело је пребацивање. Непријатељ је приметио пребацивање и бије још јаче. Заклокоташе митраљеци, али наређење се мора извршити. Један за другим пребацују се другови. Смишљено, и одмерено ишло се напред. Најзад посели смо положај.

Непријатељ и даље пуца. Насумице пуца на косе које мисли да смо посели..

"У стрелце и напред" - пада команда.

Полако пробијајући се кроз шуму и ломећи гране, дошло се до јуришних положаја.

На десном крилу I батаљон подвлачи се непријатељу. На центру омладински батаљон очекује знак за јуриш. На левом крилу II батаљон зашао је непријатељу с бока. И пала је команда. Заориле се громко - ура - ура. Као лавина рушећи пред собом све гурали су омладинци по ми-

траљеских гнезда. Ту се стало јер је непријатељ сувише близу. На петнајест корака од нашег стрељачког строја, блеснуше шилци и оштрице бајонета. Тек сада су видели бригадирци кога имају за непријатеља. Пред њима на петнајест корака лежали су стари њихови познаници и крвници—Бугари. Кроз строј се пронесе: "Бугари, Бугари".

Непријатељ је то чуо. Мислио је да ће сазнаће да се ту налазе они—Бугари унети пометњу и забуну међу народне борце, и поче претити и добацитвати: "Бугари, Бугари, сега ште видите како они трепажу"—и дигосе се на јушриш. Али грдно су се преварили крвави зликовци.

Бомбе из руку младих бораца натераше их да опет легну. Кратак застој. Дадају се бомбе бомбашима. Полако, хладно, партизански, почеше бомбаша рашћивати гнезда. За то време, лево крило II батаљона је дошло непријатељу с бока.

И тада II, III и IV батаљон сложили су ватру и громко "Ура—а" окончало је битку. У паничном страху, остављајући мртве и рањене, комору и материјал, непријатељ се повлачио са попришта. Пред омладинским батаљоном лежало је неколико Бугара и Недићеваца, међу њима и два официра: командант потпуковник и његов ађутант потпоручник. Према исправама нађеним код потпуковника, утврђено је да је то злогласни крвник Српског народа, паликућа Гајтана и многих других српских села, потпуковник Данев. Осветничка партизанска рука, казнила је још једног крвника са листе крвавих фашиста.

Непријатељски положају су освојени. Броје се мртви. Плен је велики: ту је радио—станица, много муниције, лаки митраљез, коњи, шивели и друго. Радост је велика, одушевљење, клицање и повици. "Живела бригада". орили су се са коса изнад Куршумлије.

Настаје прикупљање. Остављају се осигурања, а главнина се повлачи на место одређено за логор.

Чете се постројавају и пребројавају. Сазнајемо да нам је један друг погинуо и да су нам пет лако рањени.

Борба је била тешка и напорна, пуна примера за младе борце. Препричавају се искуства, износе примери храбрости, уочавају погрешке у држању чета и батаљона. Тешко је било али је Бригада осветлала образ, оправдала дато јој поверење и показала да је одиста одбир синова овога краја.

Крваво крштење бригаде биће и остаће дубоко утиснуто у памет бораца Бригаде.

У сумрак, отегнута колона Бригаде, пошла је у неизвесност, нове напоре, успехе и победе; и окренула је другу страницу своје историје.

Из листа "Бригадир" гласило I Јужно—Моравске Бригаде

ЖИВЕЛА СЛАВНА I ЈУЖНО—МОРАВСКА БРИГАДА!

К р а т к е е п и з о д е

Из н и ш к о г к р а ј а

Довео отац свог сина птабу одреда: "Овај мој син нека иде са вама нека се бори јер се уверио да је борба коју ви водите исправна, поштена и за народно ослобођење... водите рачуна о њему". А ти сине буди послушан и вредан, непријатељу да се светаш за све патње које подносимо —пољуби сина—"Нека ти је сине срећан пут"...
ЧИЧА

Омладинци из Ниша схватили су значај и потребу борбе за народно ослобођење и настојали су да и сами допринесу тој борби. Пре него крену за одред хтели су да обезбеде одред са санитарским материјалом.

Скупљали су новац за који су куповали санитарски материјал, но новаца није било довољно. Реше се изведу две акције где су дошли до веће количине санитарског материјала те тако су обезбедили одред. Кад то урадише и сами су дошли у одред њих двадесет два омладинца. После тога настала је јурњава по Нишу, за њима хапшење родитеља, контрола над осталим омладинцима, али све узалуд.

ЧИЧА

У селу Барју су се утврдиле дражиновске банде II Јужно-Моравска бригада у заједници са I Јужно-Моравским одредом се реши на их нападе.

Развила се жестока борба. Дражиновци нису штедили муниције јер их је добро наоружао окупатор. Бригада је успела да продре у Барје и наставила је да чисти кућу по кућу од издајника. У тој борби буде рањен један борац из I батаљона II бригаде. Рана је била тежа. Он се онесвестио. Борба се и даље водила, са несмањеном жестином. После извесног времена приђу му другови да га превију и пренесу. Кад су га оствестили, прво шт је проговорио било је:

"Другови, како је батаљон, јесу ли дражиновци разбијени?"

СТАНКО

П И О Н И Р С К А П Е С М А

Двадесет младих пионира,
Изабрали ххххх командира,
А командир десетара
Да их учи све што ваља.
Командир их постројио
И песми их научио.
Партизане дочекују
С песницом их поздрављају;
"Здраво да сте борци млади,
Шта се ради у Бригади,
Шта нам ради храбри Јоца,
Што је родом из Југовца.
Шта нам ради млади Тома
Оћел скоро доћи дома.
Како нам је Миша млади
Бори ли се у Бригади.
А какав је Јефтић борац
Дал' Недићу спрема колац.
Какав нам је борац Рада
Партизанка наша млада
Поздравите југовчане
Наше младе партизане
Поздравите друга Тита
Ако и он за нас пита
Ви се за нас сад борите
Бољи живот да створите".

ЈУГОВАЧКИ ПИОНИРИ